

Til lovforslag nr. L 232. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 18. maj 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af færdselsloven

(Overgangsbestemmelser i forbindelse med fradømmelse af kørekort på grund af spirituskørsel)
[af Kim Christiansen (DF), Frode Sørensen (S), Simon Emil Ammitzbøll (RV), Anne Baastrup (SF)
og Per Clausen (EL)]

1. Ændringsforslag

Justitsministeren har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. april 2006 og var til 1. behandling den 5. maj 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse med de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet finder det vigtigt at indføre en overgangsregel i færdselsloven, der giver personer, som har fået frakendt kørekortet før den 1. september 2005 på grund af spiritus- eller promillekørsel, mulighed for at indbringe spørgsmålet om generhvervelse for domstolene, når

halvdelen af frakendelsestiden, dog mindst 1½ år, er forløbet.

Socialdemokratiet lægger vægt på, at der hos den gruppe personer er en begrundet forventning til, at de har fået stillet en tidligere generhvervelse af deres førerbevis i udsigt. Forudsætningen må dog være, at de har underkastet sig en kontrolleret behandling mod alkoholmisbrug. Det var forventningen, allerede da den eksisterende lov blev vedtaget.

Socialdemokratiet understreger, at dette kunne være gjort bedre, og lovforslaget medfører, at de berørte personer får lov til at generhverve førerretten tidligere, idet der indsættes en overgangsbestemmelse i loven. Justitsministeren har peget på en række problemer af teknisk karakter og har stillet ændringsforslag herom, som Socialdemokratiet kan tilslutte sig.

De mange reaktioner fra mennesker, som er kommet i klemme med lovændringen, viser klart, at Folketinget må have et ansvar for at rette op på noget, som opleves som en lovgivning med tilbagevirkende kraft, om end det rent juridisk ikke er tilfældet. Socialdemokratiet bærer et ansvar for, at disse mennesker får deres problem løst uden skelen til tekniske spidsfindigheder, og stemmer derfor for lovforslaget.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke ad-

gang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til titlen

1) Undertitlen affattes således:

»(Overgangsbestemmelser vedrørende ændring af reglerne om generhvervelse af førerretten efter frakendelse som følge af spiritus- eller promillekørsel)«.

[Præcisering af lovforslagets undertitel]

Til § 1

2) Paragraffen affattes således:

»§ 1

I lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven. (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel m.v.) foretages følgende ændring:

1. I § 3 indsættes som *stk. 4* og 5:

»*Stk. 4.* Personer, hvorom der inden den 1. september 2005 er truffet afgørelse om frakendelse af retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, som følge af spiritus- eller promillekørsel, kan indbringe spørgsmålet om generhvervelse af førerretten for domstolene, når halvdelen af frakendelsestiden, dog mindst 1½ år, er forløbet. Såfremt førerretten i sådanne tilfælde er frakendt for bestandig, kan spørgsmålet om generhvervelse tidligst indbringes for domstolene, når 5 år af frakendelsestiden er forløbet. Indbringelsen sker efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3. Generhvervelse af førerretten kan kun ske, såfremt den pågældende i mindst 1 år forud for sagens indbringelse for retten har overholdt en kontrolleret behandling mod misbrug af alkohol.

Stk. 5. Såfremt der inden udløbet af frakendelsestiden og før den 1. september 2005 er sket fornyet frakendelse af førerretten, regnes de i stk. 4 nævnte frister for indbringelse af spørgsmålet om generhvervelse for domstolene fra da-

toen for den seneste dom, hvorved førerretten er frakendt den pågældende.«

[Inddragelse af personer, der har fået førerretten frakendt for bestandig, under den foreslåede overgangsordning, proceduren i forbindelse med indbringelsen af spørgsmålet om generhvervelse for domstolene og beregningen af frister herfor]

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Formålet med ændringsforslagene er at præcisere den i lovforslaget foreslåede overgangsordning, således at alle, som før den 1. september 2005 er blevet frakendt førerretten som følge af spiritus- eller promillekørsel, får mulighed for at søge om generhvervelse af førerretten i overensstemmelse med ordningen efter den ophævede bestemmelse i færdselslovens § 132, stk. 2.

Det forudsættes, at ansøgninger om generhvervelse i henhold til overgangsordningen behandles i overensstemmelse med forarbejderne til og praksis efter den tidligere § 132, stk. 2.

I henhold til denne bestemmelse kunne personer, der var frakendt førerretten som følge af spiritus- eller promillekørsel, ansøge retten om generhvervelse af førerretten væsentlig tidligere end andre, nærmere bestemt når halvdelen af frakendelsestiden, dog mindst 1½ år, var forløbet. Såfremt førerretten i sådanne tilfælde var frakendt for bestandig, kunne spørgsmålet om generhvervelse tidligst indbringes for domstolene, når 5 år af frakendelsestiden var forløbet. Det fremgik endvidere af bestemmelsen, at generhvervelse af førerretten kun kunne ske, såfremt den pågældende i mindst 1 år forud for sagens indbringelse for retten havde overholdt en kontrolleret behandling mod misbrug af alkohol.

Det fremgår af bemærkningerne til forslag til lov nr. 468 af 10. juni 1997, hvorved den særlige ordning i § 132, stk. 2, efter en forsøgsperiode blev permanent, at bestemmelsen kunne anvendes, selv om alkoholistbehandlingen ikke var gennemført umiddelbart forud for sagens indbringelse for retten. Der blev i den forbindelse henvist til, at det f.eks. i tilfælde, hvor der var sket frakendelse i 5 år, måtte anses for mere formålstjenligt, at den pågældende hurtigst muligt indledte et behandlingsforløb, end at den pågældende ventede hermed til kort før, at der udestod 1 år af de 2½ år, som i dette tilfælde skulle være

forløbet, før der kunne ansøges om generhvervelse.

Kravene til alkoholistbehandlingen svarede til de krav, der stilles, for at en frihedsstraf for spiritus- eller promillekørsel kan gøres betinget med vilkår om alkoholistbehandling. Det var dermed en betingelse, at ansøgeren havde et reelt alkoholproblem. Det var endvidere en betingelse, at behandlingen mod alkoholmisbrug havde været effektiv. Det bemærkes i den forbindelse, at der i praksis findes eksempler på personer, som havde overholdt en kontrolleret behandling mod misbrug af alkohol, selv om de ikke havde et reelt alkoholmisbrug, og i sådanne tilfælde afslog domstolene normalt en begæring om generhvervelse af førerretten efter færdselslovens § 132, stk. 2.

Herudover var det – som det fremgår af bemærkningerne til forslagene til både ovennævnte lov nr. 468 af 10. juni 1997 og lov nr. 292 af 28. april 2000, som lempede den tidsmæssige betingelse for ansøgning om generhvervelse – en forudsætning for anvendelsen af bestemmelsen, at der ikke forelå kørsel i frakendelsestiden.

Endelig fremgår det af nyere praksis, at generhvervelse af førerretten efter § 132, stk. 2, også var betinget af, at der forelå »ganske særlige omstændigheder«, jf. herved § 132, stk. 1, 3. pkt. Efter praksis, der var meget restriktiv, indgik en række forhold i denne konkrete vurdering, herunder den pågældendes sociale forhold, f.eks. forsørgerforpligtelser, ansættelsesforhold og helbredsforhold. Der blev endvidere lagt vægt på behovet for generhvervelse.

Imødekommelse af ansøgninger om generhvervelse i henhold til den foreslåede overgangsbestemmelse skal ske i overensstemmelse med ordningen efter den tidligere § 132, stk. 2. Dette indebærer,

- at den pågældende i mindst 1 år forud for sagens indbringelse for retten har overholdt en kontrolleret behandling mod misbrug af alkohol,
- at den pågældende har haft et reelt alkoholproblem,
- at den kontrollerede behandling mod misbrug af alkohol har været effektiv,
- at den pågældende ikke i frakendelsestiden har ført motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, og

- at der foreligger ganske særlige omstændigheder, jf. herved færdselslovens § 132, stk. 1, 3. pkt.

Ad nr. 1

Det foreslås at præcisere lovforslagets undertitel, således at det udtrykkeligt fremgår, at ændringen angår overgangsbestemmelser vedrørende ændringer af reglerne om generhvervelse efter frakendelse som følge af spiritus- eller promillekørsel.

Ad nr. 2

I henhold til det fremsatte lovforslag kan personer, der før den 1. september 2005 er blevet frakendt førerretten som følge af spiritus- eller promillekørsel, indbringe spørgsmålet om generhvervelse for retten, når halvdelen af frakendelsestiden, dog mindst 1½ år, er forløbet.

I modsætning til den tidligere § 132, stk. 2, indeholder den foreslåede overgangsordning ikke bestemmelse om, at personer, der er blevet frakendt førerretten for bestandig som følge af spiritus- eller promillekørsel, kan ansøge om generhvervelse, når 5 år af frakendelsestiden er forløbet, uanset at frakendelsen er sket før den 1. september 2005.

Lovforslaget omfatter dermed efter sin ordlyd alene personer, der har en tidsbestemt frakendelse af førerretten, idet betingelsen om, at halvdelen af frakendelsestiden skal være forløbet, i sagens natur ikke vil kunne opfyldes af personer, der er frakendt førerretten for bestandig.

Under hensyn til, at også personer, som er blevet frakendt førerretten for bestandig, kan være blevet stillet i udsigt, at de ville kunne søge om generhvervelse efter den nu ophævede § 132, stk. 2, foreslår Justitsministeriet, at overgangsordningen i overensstemmelse med den ophævede bestemmelse udvides til også at omfatte denne persongruppe.

Det forudsættes, at overgangsordningen vil omfatte alle tilfælde, hvor der er truffet afgørelse om frakendelse i første instans inden den 1. september 2005, uanset om afgørelsen ankes, og om afgørelsen i ankesagen først falder efter den 1. september 2005.

Den tidligere § 132, stk. 2, indeholdt en betingelse om, at en ansøgning om generhvervelse af førerretten kun kunne imødekommes, hvis den

Bet. o. lovf. vedr. færdselsloven

pågældende i mindst 1 år forud for sagens indbringelse for retten havde overholdt en kontrolleret behandling mod misbrug af alkohol.

Betingelsen er ikke gentaget i det fremsatte lovforslags lovttekst. Det fremgår imidlertid af lovforslagets bemærkninger, at generhvervelse af førerretten efter overgangsordningen forudsættes at være betinget af, at den pågældende har gennemført alkoholistbehandling i overensstemmelse med kravet i den tidligere § 132, stk. 2.

Justitsministeriet foreslår, at betingelsen om mindst 1 års alkoholistbehandling anføres udtrykkeligt i lovtæksten i overensstemmelse med den tidligere § 132, stk. 2. Det er således Justitsministeriets opfattelse, at bestemmelsen om overgangsordningen så vidt muligt bør formuleres på samme måde som den tidligere § 132, stk. 2, for at præcisere, at overgangsordningen indebærer en uændret videreførelse af ordningen efter den tidligere § 132, stk. 2, for så vidt angår personer, der er blevet frakendt førerretten før bestemmelsens ophævelse den 1. september 2005.

Efter den tidligere § 132, stk. 2, blev fristerne for indbringelse af spørgsmålet om generhvervelse for domstolene regnet fra begyndelsen af frakendelsestiden.

Bestemmelsen var suppleret af bestemmelsen i den dagældende § 132, stk. 3, som indebar, at hvis der inden udløbet af frakendelsestiden var sket fornyet frakendelse af førerretten, skulle de i § 132, stk. 2, nævnte frister for indbringelse af spørgsmålet om generhvervelse for domstolene regnes fra datoen for den seneste dom, hvorved førerretten var frakendt den pågældende.

Justitsministeriet foreslår, at der knyttes en lignende bestemmelse til den i lovforslaget indeholdte overgangsordning, dog således at det præciseres, at også den nye frakendelse skal have fundet sted før den 1. september 2005.

Justitsministeriet forudsætter herved, at overgangsordningen alene skal omfatte personer, hvis *seneste* frakendelse af førerretten er sket inden den 1. september 2005.

Det bemærkes, at færdselslovens terminologi ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 er blevet ændret, således at enhver overtrædelse af lovens forbud mod at føre motordrevet køretøj efter indtagelse af alkohol betegnes spirituskørsel. Da overgangsordningen vedrører tilfælde, hvor førerretten er frakendt før lovens ikrafttræden, er betegnelsen »spiritus- eller promillekørsel« fra den dagældende terminologi anvendt i ændringsforslaget.

Birthe Rønn Hornbech (V) Michael Aastrup Jensen (V) Karsten Nonbo (V) Søren Pind (V)

Peter Skaarup (DF) fmd. Kim Christiansen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Tom Behnke (KF)

Charlotte Dyremose (KF) Morten Bødskov (S) Per Kaalund (S) Lissa Mathiasen (S)

Frode Sørensen (S) Elisabeth Arnold (RV) Simon Emil Ammitzbøll (RV)

Anne Baastrup (SF) nfm. Line Barfod (EL)

Siūmut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 232**

Bilagsnr.	Titel
1	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
2	Internt bilag
3	Kopi af svar på spm. nr. S 3254 vedrørende frakendelse af førerretten som følge af spiritus- eller promillekørsel
4	Internt bilag
5	Ændringsforslag fra justitsministeren
6	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 232

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 5/5-06 fra en borger, til justitsministeren, og ministerens svar herpå